

राजविराज दैनिक

वर्ष ३५ अंक १३ २०८२ साल साउन १६ गते शुक्रबार (1 Aug 2025 Friday) मूल्य रु. ५/-

Log in : rajbirajdainik.com.np

यस अंक भित्र : २ पृष्ठमा : मधेसमा सडकसँगै बढ्यो ... ३ पृष्ठमा : सिरहाका किसानको ... ३ पृष्ठमा : रूससँगको सम्बन्धलाई ...

बिक्री वा बैंकमा धितो राख्न नपाउँदा पाँच हजार भन्दा बढी पीडित उधोगी व्यवसायी र परिवार फेरी आन्दोलनमा उद्घोग बाणिज्य संघद्वारा आन्दोलन परिचालनका लागी ५१ हजार सहयोग

दैनिक समाचारदाता

राजविराज, १५ साउन ।

लालपूर्जा पाउने आशामा पुस्तौ देखी संघर्षरत ब्लक र विटारी जग्गामा बसोवास गर्दै आएका राजविराजका पाँच हजार भन्दा बढी पीडित परिवारले फेरी आन्दोलन चर्काउने भएका छन् ।

बिहीबाट संघर्ष समितिका संयोजक इरसाद अन्सारी, वार्ता टोलीका सदस्य दिपेन्द्र चौधरी, जिल्ला समन्वय समिति सप्तरीका प्रमुख शिवनारायण साह, सप्तरी उद्घोग बाणिज्य संघका अध्यक्ष लालपूर्जाद अग्रवालसहितको अगुवाइमा बसेको बहुत भेलाले वर्षोदेखी लालपूर्जाको प्रतिक्षामा रहेका नगरवासीको उक्त माग पुरा गराउन आन्दोलनको विकल्प नरहेको ठहर गर्दै आन्दोलन चर्काउने निर्णय गरेको हो ।

यसअघि आन्दोलनका क्रममा गत फागुन १५ दिनको समेत राखेर १५ दिनको समयसीमा तोकेर समाधान खोज्ने भनि भएको प्रतिवद्धता र सहमती नगरपालिका र स्थानीय प्रशासनबाट कार्यान्वयन हुन सकेन, “संघर्ष समितीका संयोजक अंसारीले भने- बाध्य भई फेरी आन्दोलनमा जाने निर्णय गरेका छौ ।” सप्तरी उद्घोग बाणिज्य संघले आन्दोलन परिचालन र व्यवस्थापनका लागी ५१ हजार रुपैया संघर्ष समितिको कोषमा जम्मा गरेको उनले जानकारी अन्सारीले जानकारी दिए ।

“यसअघि सम्बन्धित निकाय र राजनीतिक दलका प्रतिनिधि

समेत राखेर १५ दिनको समयसीमा तोकेर समाधान खोज्ने भनि भएको प्रतिवद्धता र सहमती नगरपालिका र स्थानीय प्रशासनबाट कार्यान्वयन हुन सकेन, “संघर्ष समितीका संयोजक अंसारीले भने- बाध्य भई फेरी आन्दोलनमा जाने निर्णय गरेका छौ ।” सप्तरी उद्घोग बाणिज्य संघका अध्यक्ष लालपूर्जा अग्रवालले आर्थिक मन्दिको मार खे पीराहेका नगरका उद्घोगी व्यवसायीहरु ब्लक र विटोरी जम्मा गरेको उनले जानकारी दिए ।

“यसअघि सम्बन्धित निकाय र राजनीतिक दलका प्रतिनिधि

अपाङ्गता भएका व्यक्तिका लागी १० बुँदे नीती तथा कार्यक्रम

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, १५ साउन ।

अपाङ्गता भएका व्यक्तिको हक, अधिकार, आत्मनिर्भरता, समानता, समावेशीता र सहज जीवनयापनका लागी सक्रिय एक संस्थाले आगामी आर्थिक वर्षका लागी थप नीती तथा कार्यक्रम ल्याएको छ ।

समावेशी अपाङ्ग संघ सप्तरीले विहीबाट राजविराजमा

आयोजना गरेको आफ्नो दृष्टि वार्षिक साधारण सभा तथा संस्थागत नीतीहरु अनुमोदन कार्यक्रममा यस्तो कार्यक्रम ल्याइएको जानकारी गराएको हो ।

कार्यक्रममा संघका अध्यक्ष सतिप चन्द्र भाले शारीरीक रूपमा अशक्त भएकाहरुको जीवन सहज, हक अधिकारको सुनिश्चितता तथा उनीहरुको संरक्षण र सम्बद्धनका लागी चालु आर्थिक वर्ष

समेत दिए । बैठकले वार्ता समितिका सदस्य दिपेन्द्र चौधरीको संयोजकत्वमा ७ सदस्यीय आन्दोलन परिचालन उपसमिती तथा विन्देश्वर प्रसाद साह “बिन्दी”को संयोजकत्वमा ७ सदस्यीय आर्थिक संकलन समिति समेत गठन गरेको छ ।

सप्तरी उद्घोग बाणिज्य संघका अध्यक्ष लालपूर्जा अग्रवालले आर्थिक मन्दिको मार खे पीराहेका नगरका उद्घोगी व्यवसायीहरु ब्लक र विटोरी

जग्गाको लालपूर्जा पाउन नसक्दा थप मारमा परेको बताए । “जग्गा बापत नगरपालिकाबाट पाएको रसिदका आधारमा नगर स्थापना काल देखी नै बसोवास गर्दै आएका नगरवासी विगतमा समस्या परेका वेला सोही रसिदमा उल्लेखित जग्गा बैंक तथा वित्तिय संस्थामा धितो राखी झुण कर्जा लिएर व्यपार व्यवसाय र अन्य

समस्या समाधान गर्थै, उनले भने- हाल विगत द वर्ष देखी सो सेवा सुविधाबाट बन्चित गराइ थिए यहाँको व्यापार व्यवसाय पनि चौपट बन्दै गएको छ ।”

उनले नगरको ब्लक, विटारी र सडक मापदण्ड लगायत जग्गाको लालपूर्जा लामो समय देखी वितरण नहुदा उद्घोगी व्यवसायी मारमा परेको, भाडाका बाँकी तीन पृष्ठमा

लागू औषधको दुर्व्यसनबाट टाढा रहै

लागू औषध सेवनले मानिसको शारीरिक र मानसिक स्वास्थ्य बिग्रन्छ, धन सम्पतिको वर्वाद गर्दछ, यसको प्रयोगबाट आफू परिवार, समाज र राष्ट्रलाई नै अपुरणिय क्षति पुग्ने हुँदा यस्ता पदार्थदेखी टाढा रहै ।

२०८२/०८३ मा १० बुँदे नीती तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याउन लागेको जानकारी दिए । उनका अनसार अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरुको अधिकार, पहुँच र सेवा सुविधा बृद्धिका लागी जनचेतना र वकालत, क्षमता अभिवृद्धि र पुनःस्थापना, सुचना तथा प्रविधीमा पहुँच, विपद जोखिम न्युनिकरण र तालिम तथा व्यवसाय र रोजगारी तालिम सम्बन्धी कार्यक्रम यस वर्ष संचालन हुनेछ ।

यस्तै महिला नेतृत्व विकास आयमुलक तालिम, कार्यालय व्यवस्थापन र पहुँच योग्यता, जलवायु परिवर्तन र वातावरण नीती, अपाङ्गता सहायक समाजी वितरण लगायतका कार्यक्रम पनि संस्थाले यस वर्ष संचालन गर्न भएको छ ।

कार्यक्रममा शुभकामना दिई बौद्धिक अपाङ्गता अभिभावक संघ बाँकी तीन पृष्ठमा

**मर्ज
खुल्यो**

गुणस्तरीय शिक्षाप्रति प्रतिबद्ध
युनिभर्सल कलेज

RAJBIRAJ UNIVERSAL ACADEMY

राजविराज, ८, पुलचोक, सप्तरी

विज्ञान
त्यवस्थापन
शिक्षाशास्त्र
मानविकी

For More Information Contact :
Contact : ०३१-५९०३६६, ९८४२८२००७१, ९८०५९२८८३१

सिरहाका किसानको आशा : कमला र खुट्टीखोला नहर

सुदिप राउत

सिरहा, १५ सात अगस्त (रासस)।

भर्खरै रोपाइँ सकिएको छ, तर कर्जन्हा१ का श्यामलाल यादवका आँखाले अझै आकाश नियाल ढ्वेडेका छैन्। रोपिएको बीउ हरियो भएर पलाउँछ वा पानी नपाएर पहेलिन्छ! उहाँ हुक्क हुन सकिरहनुभएको छैन। लामो समयको खडीरीले कमला नहरको कुलोमै पानी सुक्ला कि भन्ने शइका उहाँको मनमा गडेर बसेको छ। “नहरको पानीले खेत भरिन्छ भन्ने आशा छ, तर कहिलेकाही नहर सुकेको देख्दा मन अमिलो सुक्छ” उहाँ भन्नहुन्छ।

नहरले धोका पो दिन्छ कि भन्ने डर उहाँमा मात्र होइन, पौरै गाउँका किसानमा छ। समयमा वर्षा नहुने, कहिले धेरै त कहिले थोरै पानी पर्ने पछिला वर्षहरूका अनुभवले किसानलाई निश्चिन्त हुन दिएको छैन। श्यामलाल जस्ता किसानको जीवन खेतीकिसानीमै निर्भर छ। त्यसैले रोपाइँ ढिला भयो भन्ने ‘सिजन चुन्ने’ डर, बाली राम्भो भएन भन्ने वर्षभरिको आम्दानी गुम्ने पीर। यस्तो अवस्थामा सिंचाइ नहर नै यहाँका किसानको भरोसा बनेको छातर त्यो आधार पनि मजबूत छैन।

कमला नहरले जगाएको ‘आशा’

श्यामलालको गाउँ नजिकैकाट बरेको कमला सिंचाइ नहर धेरैको आशाको केन्द्र हो। नै पालका ठूला सिंचाइ आयोजनामध्ये एक कमलाले थप्रै किसानको जीवनशैलीमा ठूलो परिवर्तन ल्याइरहेको छ। यसको ऐतिहासिक महत्त्व पनि उत्तिकै छ। विसं २०७७ साल कातिक २६ गते तत्कालीन सिंचाइ मन्त्री गणेशमान सिहले शिलान्यास गर्नुभएको यस आयोजनामार्फत विसं २०४० सालदेखि सिंचाइ सुविधा सुरु भएको हो।

कमला सिंचाइ व्यवस्थापन कार्यालय पोर्ताहा, धनुषाका कार्यालय प्रमुख वीरेन्द्र यादवका अनुसार हालसम्म यस आयोजनाले पूर्वी खण्डअन्तर्गत सिरहातर्फ करिब १२ हजार ५०० हेक्टर जमिनमा सिंचाइ सुविधा पुऱ्याएको छ।

विशेषगरी कर्जन्हा१, मिचैं या, कल्याणपुर, सिरहा र सुखीपुर नगरपालिकाका साथै विष्णुपुर र औरही गाउँपालिकाका किसानहरूले यसबाट प्रत्यक्ष लाभ लिइरहेका छैन। यस्तै, पश्चिम खण्डअन्तर्गत धनुषातर्फ १२ हजार ५०० हेक्टर जमिनमा सिंचाइ सुविधा पुऱ्योको छ।

कमला सिंचाइ आयोजनाले ठूलो क्षेत्रफलमा सेवा पुऱ्याए पनि हाल नदीमै पानीको सतह घटेका कारण नहरमा पर्याप्त प्रवाह हुन सकेको छैन। यस्तो अवस्थामा पनि किसानलाई राहत दिने उद्देश्यले कार्यालयले आलोपालो प्रणाली लागू गरेको जनाएको छ। “नहरमा पानीको सतह कम भएकाले शाखागत रूपमा पालो मिलाएर सिंचाइ व्यवस्था मिलाइएको छ”, कार्यालय प्रमुख यादवले भन्नुभयो, “धान रोपाइँलाई ध्यानमा राख्दै असार ९ गतेदेखि नहरमा पानी प्रवाह हुन सुरु गरिएको थियो, तर कमला नदीमै पानीको बहाव कम भएकाले सिंचाइमा चुनौती देखिएको छ।”

उहाँका अनुसार आवश्यक मात्रामा पानी नआउँदा नहरका सबै शाखा प्रशाखामा एकपटक

सिंचाइ सम्भव नभएकाले विकल्पमा पालो प्रणाली लागू गरिएको हो। यसले सबै किसानको आवश्यकता एकपटक पूरा गर्न नसकिए पनि सबै ठाउँमा पानी पुऱ्याउन सजिलो भएको छ। “हामीले अनुगमन र व्यवस्थापनलाई सशक्त बनाएका छौं। पानीको बहाव बढेपछि नियमित आपूर्ति सुनिश्चित गर्नेछौं”, प्रमुख यादवले भन्नुभयो।

कमला नहरले राहत दिएको छ, तर सिरहाको पूर्वी भेगका किसानलाई लक्षित गरी बनाउने भनिएको लहान नगरपालिका१० स्थित खुट्टीखोला सिंचाइ आयोजना अझै अधुरो छ। चार वर्षअघि भन्डै रु तौ करोड लागतमा निर्माणको मुख्य संरचना सम्पन्न भइसक्दा पनि खुट्टीखोलाको पानी अभै किसानको खेतसम्म आइपुगेको छैन।

“सिंचाइ आयोजनाको मुख्य संरचना ‘हेडवर्क्स’ तयार छ। नहर पनि बनेको देखिन्छ, तर नहरमा पानी सञ्चालन गरिएको छैन”, लहान११ का किसान धर्माराज चौधरीले भन्नुभयो, “हरेक वर्ष नहरमा पानी आउने आशामा खेत तयार गर्छौं, तर अन्ततः प्रकृतिमै भर पर्नुपर्छ।”

टुट्टीखोला सिंचाइ आयोजना सुरु हुँदा किसानमा निकै उत्साह थियो। आयोजना पूर्ण रूपमा सञ्चालनमा आए जिल्लाको पूर्वी भागमा सयौं हेक्टर खेत सिंचित हुने थिए, तर मुख्य नहर बने पनि शाखा नहर, नियन्त्रण गेट, पानी प्रवाहका लागि आवश्यक सानोतिनो संरचना अझै अधुरै छैन।

यस आयोजनामार्फत लहान, सखुवानान्करकटी, भगवानपुर र लक्ष्मीपुर पतारीलगायत चारवटा पालिकाको ९३५ विधाभन्दा बढी खेतमा सिंचाइ सुविधा पुऱ्याउने लक्ष्य राखिएको छ। ‘हेडवर्क्स’ बनेपछि उत्साहित बनेका किसान

अपाङ्गता...

सप्तरीका अध्यक्ष जगदिश प्रसाद अर्थालयले संघले ल्याएको भएको कार्यक्रमले अपाङ्गता भएको व्यक्तीको जीवनस्तरमा सुधार र सहजतामा ठूलो मदत पुऱ्याउने भन्दै धोपित निती तथा कार्यक्रम प्रभावकरी कार्यान्वयनमा तीनै तहका सरकारले समेत सहयोग रहेको कर्जन्हा१ का संरचना अझै अधुरै छैन।

राजविराज नगरपालिकाकी महिला विकास अधिकृत अनिता चौधरीले अपाङ्गता भएका व्यक्ती र तीनका अभिभावक समेतलाई राहत पुऱ्याउने गरी ल्याइएको कार्यक्रम सफल कार्यान्वयनका लागि नगरपालिकाको तर्फबाट हर सम्भव सहयोग गर्ने प्रतिवद्धता जनाइन। कार्यक्रममा संस्थाका सचिव अशोक कुमार यादवले वार्षिक प्रगति तथा कोषाध्यक्ष राधा अर्थालयले अर्थिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेकी थिइन।

संस्था शिक्षा अधिकृत ज्ञानेन्द्र कुमार भाद्रारा संचालित कार्यक्रममा बडाध्यक्ष अनिल दास, सबल ने पालका कार्यकारी निर्देशक दिपक कुमार भा, एनसीइ नेपालका अधिकृत जगत कामत, राष्ट्रिय अपाङ्ग महासंघ नेपालका मध्येश प्रदेश कार्यक्रम संयोजक प्रकाश नेपाली, संस्थाका लेखा समिती संयोजक नरेश चौधरी लगायतले पनि आ आफनो धारणा राखेका थिए।

चार वर्षसम्म खेतमा पानी आउने सुनिश्चितता नभएपछि निराश छैन। नहर सञ्चालनको माग गर्दै किसानले सदिग्रष समिति गठन गर्नुपरे को थियो। त्यसको दबावपछि, नहर पुनः सञ्चालनको प्रक्रिया अधिक बढाइएको छ।

मध्येस प्रदेशसभा सदस्य राजेन्द्रप्रसाद चौधरीले स्थानीय सरकार किसानका आवश्यकताप्रति संवेदनशील नहुँदा सिंचाइ नहरको काम अगाडि नबढेको बताउनुहुन्छ। बर्सेनि पानीको अभावले धान रोप्न नसकिएको अवस्थामा नहर सञ्चालन हुनु जीवनरक्षासँग जोडिएको विषय भएकाले त्यसलाई अगाडि बढाउनुपर्ने उहाँको भनाइ छ। चौधरीले भन्नुभयो, “बर्सेनि पानीको अभावमा बाली सुक्छ। यस्तो अवस्थामा सिंचाइ पूर्वाधारको उपेक्षा गर्नु जनताको जीवनमाथिको खेलबहाड हो। नहर राजनीतिक विषय होइन, यो जीवन र खाद्य सुरक्षासँग जोडिएको विषय हो, त्यसैले तत्काल बाँकी काम हुनुपर्छ।”

दुवै सिंचाइ आयोजनाको एकै दिन अनुगमन टोलीमा प्रदेशसभा सदस्य चौधरी, प्रमुख जिल्ला अधिकारी विश्वप्रकाश अर्याल, जिल्ला समन्वय समिति प्रमुख दिनेश महतो, सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय सिरहाले जनाएको छ। अनुगमन टोलीमा प्रदेशसभा सदस्य चौधरी, प्रमुख जिल्ला अधिकारी विश्वप्रकाश अर्याल, जिल्ला समन्वय समिति प्रमुख दिनेश महतो, सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालयका प्रमुख हस्तमत अन्सारी, इलाका प्रशासन कार्यालय लहानका प्रमुख गोर्खाराज सुयलका साथै सुरक्षा निकायका उच्च अधिकारीलगायत सहभागी हुनुहुन्छ्यो।

अनुगमनका क्रममा स्थानीयले प्रदेश सरकारले न्यून बजेट छुट्ट्याएको गुनासोपछि जनप्रतिनिधि, सिंचाइ कार्यालयका अधिकारी र किसानहरूको टोलीले अनुगमन गरेरो हो। अनुगमन टोलीले स्थलगत अवलोकनपछि, नहर छिट्टै सञ्चालनमा त्याउन सबै सरोकार सहमति भएको कर्जन्हा१ का वडाध्यक्ष फणीन्द्र पोखरेलाले

जानकारी दिनुभयो।

पूर्वप्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालबाट उद्घाटन गरिएको प्रशाखाले हाल डेढ सय विद्यामा सिंचाइ गरिरहेको भए पनि किसानले त्यसलाई एक हजार विद्यामा विस्तार गर्न माग गरेका छन्।

यता, लहान नगरपालिका१० स्थित खुट्टीखोला नहरमा पनि ड्यामस्थलको अनुगमन गरिएको छ। आयोजनाको ‘हेडवर्क्स’ निर्माण भइसक्दे पनि बजेट, समन्वय र विवादका कारण नहर सञ्चालनको विषयमा गर्नुभएको छ।

खडेरीका कारण रोपाइँ प्रभावित भएपछि नहर सुधार र सफाइका लागि मध्येस प्रदेश सरकारले छुट्ट्याएको रु १५ लाख बजेटमार्फत सञ्चालनको तयारी गरिएको विषय भएकाले त्यसलाई अगाडि बढाउनुपर्ने उहाँको भनाइ छ। आयोजनाको ‘हेडवर्क्स’ निर्माण भइसक्दे पनि बजेट, समन्वय र विवादका कारण नहर सञ्चालनको विषयमा गर्नुभएको छ।

खडेरीका कारण रोपाइँ प्रभावित भएपछि नहर सुधार र सफाइका लागि मध्येस प्रदेश सरकारले छुट्ट्याएको रु १५ लाख बजेटमार्फत सञ्चालनको तयारी गरिएको विषय भएकाले त्यसलाई अगाडि बढाउनुपर्ने उहाँको भनाइ छ। अनुगमन टोलीमा प्रदेशसभा सदस्य चौधरी, प्रमुख जिल्ला अधिकारी विश्वप्रकाश अर्याल, जिल्ला समन्वय समिति प्रमुख दिनेश महतो, सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालयका प्रमुख हस्तमत अन्सारी, इलाका प्रशासन कार्यालय लहानका प्रमुख गोर्खाराज सुयलका साथै सुरक्षा निकाय

विपद् व्यवस्थापनसम्बन्धी कामको प्रगति समीक्षा सम्पन्न

महेन्द्रनगर (धनुषा) १५ साउन (रासस)।

मध्ये समा जलसंकट क्षेत्रमा कामको प्रगति समीक्षा समाधानका लागि मध्ये प्रदेश सरकारका गृह, सञ्चार तथा कानुनमन्त्री राजकुमार लेखीको अध्यक्षतामा विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समितिको बैठक विहीनार जनकपुरधाममा सम्पन्न भएको छ।

गृह, सञ्चार तथा कानुन मन्त्रालयअन्तर्गत सो समितिको बैठकमा सङ्घीय सरकारवाट प्रदेशका विपद् सम्बन्धी कामको प्रगतिमाथि समीक्षा भएको मन्त्रालयले जनाएको छ।

साथै प्रदेश सरकारको आगामी कार्यदिशा तथा स्थानीय तहसँगको समन्वयमा विपद् व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउने विषयमा छलफल भएको प्रदेश गृहमन्त्री लेखीले जानकारी दिनुभयो।

बैठकले हालै गृह मन्त्रालयमार्फत खरिद गरिएका आठमध्ये ६ वटा दमकल स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण गर्ने निर्णय गरेको छ। ती दमकलमार्फत स्थानीय तहबाटै सङ्कटग्रस्त क्षेत्रमा खानेपानी आपूर्ति सुनिश्चित गरिनेछ। हाल सप्तरी र पर्सा जिल्लाको खानेपानी आपूर्ति गरिरहेका बाँकी दुइ वटा दमकललाई सोही प्रयोजनमा लगाइने निर्णय बैठकले गरेको छ।

साथै, विपद् सङ्कटग्रस्त क्षेत्रमा खानेपानी तथा सिंचाइको

पन्थ वर्षीया किशोरीको हत्या आरोपित पकाउ

महेन्द्रनगर (धनुषा) १५ साउन (रासस)।

यहाँस्थित जिल्ला प्रहरी कार्यालयले १५ वर्षीया किशोरी अञ्जली कुमारी यादवको हत्या आरोपीलाई पकाउ गरेको छ।

आरोपित कीरेश्वरनाथ नगरपालिका-९ इच्छापुरका ३५ वर्षीय रामबाबु साहलाई पकाउ गरी प्रहरीले आज सार्वजनिक गरेको हो। जिल्ला प्रहरीका अनुसार धनुषाको बटेश्वर गाउँपालिका-५ घर भई जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका-४ कटैयाचौरीस्थित डेराको कोठामा बस्तै आएकी १५ वर्षीया अञ्जलीको गत सोमबाबार राती खुकुरी प्रहार गरी हत्या गरिएको थियो।

आरोपित साहलाई बृद्धवार राति करिब साढे १० बजे कीरेश्वरनाथ नगरपालिका-९ वाट पकाउ गरिएको जिल्ला प्रहरीका प्रहरी नायब उपरीक्षक बरुणबहादुर सिंहले जानकारी दिनुभयो।

रामबाबु यसअघि आफ्नो श्रीमतीको हत्या गरी पाँच वर्ष जेल सजाय काटेर २०७७ सालमा रिहा भएका थिए। साहले सोमबाबार राति खुकुरी प्रहार गर्दा अञ्जलीको मृत्यु भएको थियो भने अञ्जलीकी आमा ३५ वर्षीया आशा यादव र मिथिला नगरपालिका-१ ढल्केवर बस्ने होविन्द्र यादवको

प्रकाशक : नवीनकुमार गुप्ता (९८४२८२०५८४, ९८०३२८३१५), सम्पादक : अनिलकुमार अनल (९८४२८३४९९७), सहसम्पादक : दीपककुमार गुप्ता (९८४१५१३२९९), लेआउट : संजय शंखर, मुद्रण : न्यू नवीन प्रेस, राजविद्याज, फोन : ०११-५३०७६८ (कार्यालय), ईमेल : rajbirajdainik@gmail.com, वेबसाइट : rajbirajdainik.com.np

‘तराई-मध्ये समाझित डिपवाटर एक्फर’ आवश्यक छ

वीरगञ्ज (पर्सा), १५ साउन (रासस)। राष्ट्रपति चुरो तराई-मध्ये संरक्षण विकास समितिका अध्यक्ष डा. किरण पौडेलले तराई-मध्ये समाझित रूपमा २५० मिटर गहिराइमा डिप बोरिड जडान गरिएमा पर्याप्त मात्रामा पानी उपलब्ध हुने जानकारी दिनुभएको छ।

ग्रिनसिटी सामुदायिक सेवा केन्द्र वीरगञ्जद्वारा आज यहाँ आयोजित बहुत वृक्षरोपण कार्यक्रममा उहाँले तराई-मध्ये समाझित मन्त्रालयसँग समन्वय गरी सबै सरोकारवाला निकायलाई कार्यान्वयनमा लैजान अनुरोध गर्ने निर्णय पनि गरिएको छ।

त्यसैगरी, नेपाली सेनाले

शान्ति मिसनबाट प्राप्त १७ वटा

पानी ट्याइकर र एउटा ‘बम

डिस्पोजल’ गाडीलाई प्रचलित

कानुन अनुसार अस्थायी दर्ता

गराउन प्रदेश सरकारको श्रम तथा

यातायात मन्त्रालयमा सिफारिस

गर्ने निर्णय पनि समितिले गरेको

छ।

गृहमन्त्री लेखीका अनुसार

विपद् व्यवस्थापनलाई अभ

सक्रिय, प्रभावकारी र दिगो

बनाउन प्रदेश सरकारले आगामी

दिनमा थप यो जनाहरू

कार्यान्वयनमा लैजाने निर्णय

भएको छ।

बैठकमा मध्ये प्रदेशमा रहेका

नेपाली सेनालगायत सरोकारवाला

पदाधिकारीहरूको सहभागिता

थियो।

“यहाँ विशेषगरी एक

सयदेखि १५० मिटर बोरिड

गरेर भूमिगत पानी ताने

गरिएको देखिन्छ। तर, यहाँ

जमिनमुनिको १५० मिटरको

गहिराइमा पर्याप्त मात्रामा

पानीको भण्डारण रहेको छैन,”

उहाँले भन्नुभयो, “विगत ५०

वर्षदेखि २५० मिटर गहिराइको

भूमिगत पानीको मात्रा

जस्ताको तस्तै रहिरहेको छ।

तर, हामी छिमेकी मुलुक

भारतले २५० मिटर

गहिराइको पानीको उपयोग

गरेपनि नेपालले भने सो

सतहको पानीको उपयोग गर्ने

सकिरहेको छैन। अब हामीले

खानेपानी र सिंचाइको लागि

प्राप्तिको देखिएको थियो।

काठमाडौं, १५ साउन (रासस)।

काठमाडौंको कोटेश्वरमा

ट्याइकरको ठक्करबाट

मोटरसाइकलमा सवार

एकजनाको मृत्यु भएको छ।

काठमाडौं

महानगरपालिका-३२

कोटेश्वरस्थित सङ्कमको

०१-००४ ख ३२८७ नम्बरको

ट्याइकरले बा प्र ०२-०३३ प

कम्तिमा पनि दुई सय ५० मिटर गहिराइको सतहबाट पानी निकाल्पने हुन्छ।”

समितिका अनुसार दुई सय मिटर सम्मको गहिराइको भूमिगत पानीको सतहलाई ‘स्यालो वाटर एक्फर’ भन्ने गरिन्छ भने दुई सय ५० मिटरको गहिराइको भूमिगत पानीको सतहलाई ‘डिप वाटर एक्फर’ भन्ने गरिन्छ।

अध्यक्ष पौडेलले दुई सय ५० मिटर गहिराइका डिप वोरिडको खर्च तुलनात्मक रूपमा बढी भएपनि यस्ता खालका बोरिड बढी प्रभावकारी हुने दावी गर्नुभयो। “भूमिगत पानीको सतह छिमेकी मुलुक भारत र नेपालको उस्तै खालको छ। २५० मिटर गहिराइको गहिराइको पानी भारतको तर्फबाट प्रयोग भइरहेका छन्,” उहाँले भन्नुभयो, “हामी भारतीय तर्फबाट गरेको बताउनुभयो।

“अध्यक्ष पौडेलले दुई सय ५० मिटर गहिराइका डिप वोरिडको खर्च तुलनात्मक

रूपमा बढी भएपनि यस्ता खालका बोरिड बढी प्रभावकारी हुने दावी गर्नुभयो। “स्यालो वाटर एक्फर” भन्ने गरिन्छ भन्नुभयो, “हामी भारतीय तर्फबाट र प्रकृति दुवैतर्फबाट समस्या भइरहेको छ।”

राष्ट्रपति चुरो तराई-मध्ये समाझित विकास समिति, खानेपानी/सिंचाइसँग सम्बन्धित सङ्घ-संस्थाले चुरेक्षेत्रिभव जुनसुकै बेला परेको पानीलाई भूमिगत रूपमा संरक्षण गर्नका लागि विभिन्न खालका पोखरी तरिहरेको छ। २५० मिटर गहिराइको गहिराइको पानीको मात्रा भन्नुभयो, “हामीले भारतीय तर्फबाट गरेको बताउनुभयो।

“अध्यक्ष पौडेलले दुई सय ५० मिटर गहिराइका डिप वोरिड खन्ने यस्ता खालका बोरिड खन्ने यस्तै खालको छ। २५० मिटर गहिराइको गहिराइको पानी भारतको तर्फबाट प्रयोग भइरहेका छन्,” उहाँले भन्नुभयो, “हामीले भारतीय तर्फबाट गरेको बताउनुभयो।

“अध्यक्ष पौडेलले महानगर लगायतका अन्य निकाल्ये ठूला खालका डिप वोरिड खन्ना कम्तिमा पनि दुई सय ५० मिटर गहिराइको गहिराइको पानी भारतको तर्फबाट प्रयोग भइरहेको छ।”

“तराई-मध्ये समाझित विकास समिति खानेपानी र सिंचाइको संकर रोकना लाग्ने